

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

КАФЕДРА ТЕОРІЇ СПОРТУ ТА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

**СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ У СУЧАСНОМУ
СПОРТІ ВИЩИХ ДОСЯГНЕНЬ**

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни за вибором**

рівень підготовки	третій (освітньо-науковий)
галузь знань	01 «Освіта»
спеціальність	017 «Фізична культура і спорт»

Робоча навчальна програма з дисципліни «Система підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень» для аспірантів II року навчання спеціальності 017 Фізична культура і спорт – III с. (денна форма навчання, заочна форма навчання).

Розробник: канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент Задорожна О. Р.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії спорту та фізичної культури

Протокол № 1 від 29.08.19 р.

Завідувач кафедри теорії спорту та фізичної культури

_____
(підпис)

(Бріскін Ю.А.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3		Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>017 Фізична культура і спорт</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		III-й	III-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 5	III рівень вищої освіти	Лекції	
		18 год.	18 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	12 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
60 год.	60 год.		
Індивідуальні завдання:			
-			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 30/60

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є вивчення історії і розвитку вітчизняної та зарубіжної систем підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень, стратегій підготовки національних збірних команд до Олімпійських ігор у різних країнах світу, особливостей нормативно-правового та науково-методичного забезпечення підготовки висококваліфікованих спортсменів у різних видах спорту.

Завдання дисципліни полягають у формуванні професійного світогляду аспірантів, основ знань і навичок щодо використання систем підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень у різних країнах світу та в Україні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати: законодавчу базу розвитку системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень на прикладі олімпійської підготовки в Україні (структуру та змісту основних нормативно-правових документів, які регламентують підготовку національних збірних команд з різних видів спорту в Україні); структуру та зміст системи науково-методичного забезпечення підготовки національних збірних команд у різних країнах світу; підходи до побудови олімпійської підготовки у чотирирічних циклах та їхні відмінності у різних видах спорту; особливості олімпійської підготовки у різних країнах світу у різні історичні періоди та на сучасному етапі розвитку спорту.

вміти: застосовувати у практичній діяльності одержані знання стосовно організаційних та управлінських аспектів сучасного олімпійського спорту; застосовувати основні нормативно-правові документи, які регламентують підготовку національних збірних команд в Україні (цільові програми підготовки національних команд до Олімпійських ігор, концепцію підготовки до Олімпійських ігор, кваліфікаційні критерії для здобуття спортсменами олімпійських ліцензій); вміти складати план підготовки національної збірної команди з виду спорту на чотирирічний олімпійський цикл; вміти використовувати сучасні методики підготовки спортсменів, які застосовуються національними збірними командами у різних країнах світу.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень

Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень

Основні поняття дисципліни (вид спорту, спортивна діяльність, масовий спорт, національна збірна команда, центр олімпійської підготовки, кваліфікаційні критерії, олімпійська ліцензія, олімпійська ідентифікаційна та акредитаційна картка, офіційні міжнародні та національні календарі змагань, навчально-тренувальні збори, резервний спорт, спорт вищих досягнень, спортивна діяльність, спортивна федерація, програма Олімпійських ігор,

штатна команда національних збірних команд, офіційна делегація національної збірної команди). Законодавча база розвитку системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень (на прикладі України). Суб'єкти реалізації підготовки спортсменів до Олімпійських ігор та основи їхньої діяльності (на прикладі України). Стратегія формування сучасної системи олімпійської підготовки на період до 2020 року. Поняття цільової комплексної програми підготовки національних збірних команд в олімпійському та річному циклах. Положення про центр олімпійської підготовки. Типова структура програми розвитку виду спорту для державного тренера (на прикладі України).

Тема 2. Науково-методичне забезпечення системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень

Науково-методичне забезпечення як складова системи забезпечення спортивної підготовки у сучасному спорті вищих досягнень. Структура та зміст системи науково-методичного забезпечення підготовки національних збірних команд. Моделі науково-методичного забезпечення підготовки висококваліфікованих спортсменів (на прикладі Австралії та Великобританії). Сервіси для моніторингу активності спортсменів за допомогою мобільних пристроїв. Інноваційні засоби та методи підготовки спортсменів, які застосовуються національними збірними командами у різних країнах світу. Напрями застосування новітніх інформаційних технологій у підготовці спортсменів високого класу.

Тема 3. Основи побудови підготовки спортсменів в олімпійських циклах

Структурні елементи системи підготовки спортсменів. Чинники, від яких залежать тривалість і структура багаторічної підготовки. Вікові зони у процесі багаторічної підготовки (перших великих успіхів, оптимальних можливостей, підтримання високих результатів). Порівняння результатів, продемонстрованих спортсменами високого класу у різному віці. Методичні підходи до формування моделей чотирирічного олімпійського циклу підготовки. Варіанти структури олімпійських циклів підготовки спортсменів у швидкісно-силових видах спорту. Варіанти структури олімпійських циклів підготовки спортсменів у циклічних видах спорту. Варіанти структури олімпійських циклів підготовки спортсменів у єдиноборствах та складно координаційних видах спорту. Структура і зміст заключного етапу підготовки спортсменів до головних змагань чотириріччя.

Змістовий модуль 2. Особливості систем підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень у різних країнах світу

Тема 4. Досвід побудови олімпійської підготовки у світі у різні історичні періоди

Розвиток основ централізованої підготовки в олімпійському спорті у різні історичні періоди. Розвиток зарубіжних центрів олімпійської спортивної підготовки і спортивної науки у різні історичні періоди.

Структура і зміст системи підготовки спортсменів у спорті вищих досягнень в СРСР. Олімпійська підготовка спортсменів СРСР у період 1952-1968 рр. Система підготовки радянських спортсменів до Ігор Олімпіад і Зимових Олімпійських ігор у період 1972-1992 рр.

Досвід підготовки німецьких спортсменів до Олімпійських ігор. Перший успішний досвід підготовки національної команди Німеччини (30-ті рр. ХХ ст.). Олімпійська підготовка спортсменів НДР у період з 1968-1988 рр. Розвиток матеріальної бази, масового дитячо-юнацького спорту, організаційного і кадрового забезпечення системи олімпійській підготовки в НДР. Система спортивної підготовки у різних видах спорту в НДР. Система спортивних змагань у НДР.

Олімпійська підготовка національної збірної команди США у 50-70 рр. ХХ ст. Структура і зміст системи підготовки спортсменів у США у 80-90 рр. ХХ ст. Сучасні центри олімпійської підготовки спортсменів у США.

Розвиток олімпійської підготовки спортсменів у Китаї (КНР). Державна підтримка спорту вищих досягнень. Система спортивних шкіл і пошук молодих талантів. Науково-методичне забезпечення і національні науково-дослідні інститути. Особливості спорту вищих досягнень в Китаї.

Досвід олімпійської підготовки у Японії. «Золотий план Японського олімпійського комітету». Організаційне та науково-методичне забезпечення олімпійської підготовки в Японії.

Система олімпійської підготовки спортсменів у Республіці Корея.

Тема 5. Особливості сучасних систем підготовки спортсменів у різних країнах світу

Підходи до побудови системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень. Особливості функціонування сучасних центрів олімпійської підготовки у різних країнах світу. Науково-методичне, апаратне і медичне забезпечення спортивної підготовки в різних країнах світу. Сучасні прилади та вимірювальні системи, які використовуються у спорті вищих досягнень у різних країнах світу. Матеріально-технічне забезпечення національних збірних команд в різних країнах світу. Система змагань і відбір до національних збірних команд в різних країнах світу. Соціальна підтримка спортсменів-олімпійців в різних країнах світу.

Тема 6. Система олімпійської підготовки в Україні

Проблеми вітчизняної системи олімпійської підготовки. Перспективи розвитку системи олімпійської підготовки в Україні. Фінансування олімпійського руху в Україні. Центри олімпійської підготовки в Україні. Науково-методичне забезпечення олімпійської підготовки в Україні. Державний науково-дослідний інститут фізичної культури і спорту. Концепція підготовки спортсменів України до Ігор XXXII Олімпіади 2020

року у м. Токіо (Японія). Цільові комплексні програми підготовки спортсменів України до Ігор Олімпіад і зимових Олімпійських ігор. Порядок конкурсного відбору спортсменів для комплектування складу національних збірних команд з олімпійських видів спорту, визнаних в Україні. Положення про національні збірні команди з видів спорту, визнаних в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	п	лаб	с.р.		л	с	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень												
Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень	14	2	2	-	-	10	14	2	2	-	-	10
Тема 2. Науково-методичне забезпечення системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень	16	4	2	-	-	10	16	4	2	-	-	10
Тема 3. Основи побудови підготовки спортсменів в олімпійських циклах	14	2	2	-	-	10	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	44	8	6	-	-	30	44	8	6	-	-	30
Змістовий модуль 2. Особливості систем підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень у різних країнах світу												
Тема 4. Досвід побудови олімпійської підготовки у світі у різні	18	6	2	-	-	10	18	6	2	-	-	10

історичні періоди												
Тема 5. Особливості сучасних систем підготовки спортсменів у різних країнах світу	14	2	2	-	-	10	14	2	2	-	-	10
Тема 6. Система олімпійської підготовки в Україні	14	2	2			10	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем 2	46	10	6	-	-	30	46	10	6	-	-	30
Усього годин	90	18	12	-	-	60	90	18	12	-	-	60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Програмно-нормативне забезпечення системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень	2	2
2	Науково-методичне забезпечення системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень	2	2
3	Основи побудови підготовки спортсменів в олімпійських циклах	2	2
4	Досвід побудови олімпійської підготовки у світі у різні історичні періоди	2	2
5	Особливості сучасних систем підготовки спортсменів у різних країнах світу	2	2
6	Система олімпійської підготовки в Україні	2	2
Разом		12	12

6. Теми практичних занять

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень конспект самопідготовки	10	10
2	Тема 2. Науково-методичне забезпечення системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих	10	10

	досягнень конспект самопідготовки		
3	Тема 3. Основи побудови підготовки спортсменів в олімпійських циклах конспект самопідготовки	10	10
4	Тема 4. Досвід побудови олімпійської підготовки у світі у різні історичні періоди конспект самопідготовки доповідь «Досвід підготовки національних команд (країну аспірант обирає самостійно)»	10	10
5	Тема 5. Особливості сучасних систем підготовки спортсменів у різних країнах світу конспект самопідготовки	10	10
6	Тема 6. Система олімпійської підготовки в Україні конспект самопідготовки, курсний проект «Досвід підготовки національних збірних команд в обраній країні»	10	10
	Разом	60	60

8. Індивідуальні завдання

9. Методи навчання

1. Самостійна робота студентів:
  - підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, тощо);
  - виконання практичних завдань протягом семестру;
  - самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни;
  - підготовка і виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки;
  - підготовка до усіх видів контролю (іспиту, заліку тощо).
2. Словесні методи: лекція, обговорення, бесіда.
3. Наочні методи: демонстрація слайдів, фільмів.

10. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Опитування.
2. Перевірка матеріалів самопідготовки.
3. Перевірка завдань для самостійної роботи (курсний проект).

Підсумковий контроль – залік.

Залікові вимоги

1. Основні поняття дисципліни «Система підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень».
2. Законодавча база розвитку системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень (на прикладі України).

3. Суб'єкти реалізації підготовки спортсменів до Олімпійських ігор та основи їхньої діяльності (на прикладі України).
4. Стратегія формування сучасної системи олімпійської підготовки на період до 2020 року.
5. Структура та зміст цільової комплексної програми підготовки національних збірних команд в олімпійському та річному циклах.
6. Положення про центр олімпійської підготовки.
7. Типова структура програми розвитку виду спорту для державного тренера (на прикладі України).
8. Науково-методичне забезпечення як складова системи забезпечення спортивної підготовки у сучасному спорті вищих досягнень.
9. Структура та зміст системи науково-методичного забезпечення підготовки національних збірних команд.
10. Моделі науково-методичного забезпечення підготовки висококваліфікованих спортсменів (на прикладі Австралії та Великобританії).
11. Сервіси для моніторингу активності спортсменів за допомогою мобільних пристроїв.
12. Інноваційні засоби та методи підготовки спортсменів, які застосовуються національними збірними командами різних країн.
13. Напрями застосування новітніх інформаційних технологій у підготовці спортсменів високого класу.
14. Структурні елементи системи підготовки спортсменів.
15. Чинники, від яких залежать тривалість і структура багаторічної підготовки.
16. Вікові зони у процесі багаторічної підготовки.
17. Порівняння результатів, продемонстрованих спортсменами високого класу у різному віці.
18. Методичні підходи до формування моделей чотирирічного олімпійського циклу підготовки.
19. Варіанти структури олімпійських циклів підготовки спортсменів у швидко-силових видах спорту.
20. Варіанти структури олімпійських циклів підготовки спортсменів у циклічних видах спорту.
21. Варіанти структури олімпійських циклів підготовки спортсменів у єдиноборствах та складно координаційних видах спорту.
22. Структура і зміст заключного етапу підготовки спортсменів до головних змагань чотириріччя.
23. Розвиток зарубіжних центрів олімпійської спортивної підготовки і спортивної науки у різні історичні періоди.
24. Олімпійська підготовка спортсменів СРСР у період 1952-1968 рр.
25. Система підготовки радянських спортсменів до Ігор Олімпіад і Зимових Олімпійських ігор у період 1972-1992 рр.
26. Досвід підготовки німецьких спортсменів до Олімпійських ігор.

27. Перший успішний досвід підготовки національної команди Німеччини (30-ті рр. ХХ ст.).
28. Особливості олімпійської підготовки спортсменів НДР (Німецької Демократичної Республіки) у період з 1968-1988 рр.
29. Система спортивної підготовки у різних видах спорту в НДР (Німецькій Демократичній Республіці) у період з 1968-1988 рр.
30. Система спортивних змагань у НДР (Німецькій Демократичній Республіці) у період з 1968-1988 рр.
31. Олімпійська підготовка національної збірної команди США у 50-70 рр. ХХ ст.
32. Структура і зміст системи підготовки спортсменів у США у 80-90 рр. ХХ ст.
33. Сучасні центри олімпійської підготовки спортсменів у США.
34. Розвиток олімпійської підготовки спортсменів у КНР (Китайській Народній Республіці).
35. Система спортивних шкіл і пошук молодих талантів у КНР (Китайській Народній Республіці).
36. Науково-методичне забезпечення і національні науково-дослідні інститути у КНР (Китайській Народній Республіці).
37. Особливості сучасних систем змагань і відбору до національних збірних команд в різних країнах.
38. Проблеми системи олімпійської підготовки в Україні.
39. Перспективи розвитку системи олімпійської підготовки в Україні.
40. Джерела фінансування олімпійського руху в Україні.
41. Центри олімпійської підготовки в Україні.
42. Структура і зміст Концепції підготовки спортсменів України до Ігор ХХХІІ Олімпіади 2020 року у м. Токіо (Японія).
43. Структура і зміст цільових комплексних програм підготовки спортсменів України до Ігор Олімпіад і зимових Олімпійських ігор.
44. Порядок конкурсного відбору спортсменів для комплектування складу національних збірних команд з олімпійських видів спорту, визнаних в Україні.
45. Положення про національні збірні команди з видів спорту, визнаних в Україні.
46. Державний науково-дослідний інститут фізичної культури і спорту України.
47. Досвід олімпійської підготовки у Японії.
48. «Золотий план Японського олімпійського комітету».
49. Організаційне та науково-методичне забезпечення олімпійської підготовки в Японії.
50. Система олімпійської підготовки спортсменів у Республіці Корея.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Для заліку (денна та заочна форми навчання)

Вид роботи	Поточне тестування та самостійна робота						Залік	Сума
	Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2				
	T1	T2	T3	T4	T5	T6		
Опитування на занятті	2	2	2	2	2	2	50	12
Матеріали самопідготовки	2	2	2	2	2	2		12
Самостійна робота (курсний проект «Досвід підготовки національних збірних команд в обраній країні»)						26		26
Разом	4	4	4	4	4	30		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення**Теми і зміст семінарських занять**

Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень

Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень

Основні поняття дисципліни (вид спорту, спортивна діяльність, масовий спорт, національна збірна команда, центр олімпійської підготовки,

кваліфікаційні критерії, олімпійська ліцензія, олімпійська ідентифікаційна та акредитаційна картка, офіційні міжнародні та національні календарі змагань, навчально-тренувальні збори, резервний спорт, спорт вищих досягнень, спортивна діяльність, спортивна федерація, програма Олімпійських ігор, штатна команда національних збірних команд, офіційна делегація національної збірної команди). Законодавча база розвитку системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень (на прикладі України). Суб'єкти реалізації підготовки спортсменів до Олімпійських ігор та основи їхньої діяльності (на прикладі України). Стратегія формування сучасної системи олімпійської підготовки на період до 2020 року. Поняття цільової комплексної програми підготовки національних збірних команд в олімпійському та річному циклах. Положення про центр олімпійської підготовки. Типова структура програми розвитку виду спорту для державного тренера (на прикладі України).

Тема 2. Науково-методичне забезпечення системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень

Науково-методичне забезпечення як складова системи забезпечення спортивної підготовки у сучасному спорті вищих досягнень. Структура та зміст системи науково-методичного забезпечення підготовки національних збірних команд. Моделі науково-методичного забезпечення підготовки висококваліфікованих спортсменів (на прикладі Австралії та Великобританії). Сервіси для моніторингу активності спортсменів за допомогою мобільних пристроїв. Інноваційні засоби та методи підготовки спортсменів, які застосовуються національними збірними командами у різних країнах світу. Напрями застосування новітніх інформаційних технологій у підготовці спортсменів високого класу.

Тема 3. Основи побудови підготовки спортсменів в олімпійських циклах

Структурні елементи системи підготовки спортсменів. Чинники, від яких залежать тривалість і структура багаторічної підготовки. Вікові зони у процесі багаторічної підготовки (перших великих успіхів, оптимальних можливостей, підтримання високих результатів). Порівняння результатів, продемонстрованих спортсменами високого класу у різному віці. Методичні підходи до формування моделей чотирирічного олімпійського циклу підготовки. Варіанти структури олімпійських циклів підготовки спортсменів у швидкісно-силових видах спорту. Варіанти структури олімпійських циклів підготовки спортсменів у циклічних видах спорту. Варіанти структури олімпійських циклів підготовки спортсменів у єдиноборствах та складно координаційних видах спорту. Структура і зміст заключного етапу підготовки спортсменів до головних змагань чотириріччя.

Змістовий модуль 2. Особливості систем підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень у різних країнах світу

Тема 4. Досвід побудови олімпійської підготовки у світі у різні історичні періоди

Розвиток основ централізованої підготовки в олімпійському спорті у різні історичні періоди. Розвиток зарубіжних центрів олімпійської спортивної підготовки і спортивної науки у різні історичні періоди.

Структура і зміст системи підготовки спортсменів у спорті вищих досягнень в СРСР. Олімпійська підготовка спортсменів СРСР у період 1952-1968 рр. Система підготовки радянських спортсменів до Ігор Олімпіад і Зимових Олімпійських ігор у період 1972-1992 рр.

Досвід підготовки німецьких спортсменів до Олімпійських ігор. Перший успішний досвід підготовки національної команди Німеччини (30-ті рр. ХХ ст.). Олімпійська підготовка спортсменів НДР у період з 1968-1988 рр. Розвиток матеріальної бази, масового дитячо-юнацького спорту, організаційного і кадрового забезпечення системи олімпійській підготовки в НДР. Система спортивної підготовки у різних видах спорту в НДР. Система спортивних змагань у НДР.

Олімпійська підготовка національної збірної команди США у 50-70 рр. ХХ ст. Структура і зміст системи підготовки спортсменів у США у 80-90 рр. ХХ ст. Сучасні центри олімпійської підготовки спортсменів у США,

Розвиток олімпійської підготовки спортсменів у Китаї (КНР). Державна підтримка спорту вищих досягнень. Система спортивних шкіл і пошук молодих талантів. Науково-методичне забезпечення і національні науково-дослідні інститути. Особливості спорту вищих досягнень в Китаї.

Досвід олімпійської підготовки у Японії. «Золотий план Японського олімпійського комітету». Організаційне та науково-методичне забезпечення олімпійської підготовки в Японії.

Система олімпійської підготовки спортсменів у Республіці Корея.

Тема 5. Особливості сучасних систем підготовки спортсменів у різних країнах світу

Підходи до побудови системи підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень. Особливості функціонування сучасних центрів олімпійської підготовки у різних країнах світу. Науково-методичне, апаратне і медичне забезпечення спортивної підготовки в різних країнах світу. Сучасні прилади та вимірювальні системи, які використовуються у спорті вищих досягнень у різних країнах світу. Матеріально-технічне забезпечення національних збірних команд в різних країнах світу. Система змагань і відбір до національних збірних команд в різних країнах світу. Соціальна підтримка спортсменів-олімпійців в різних країнах світу.

Тема 6. Система олімпійської підготовки в Україні

Проблеми вітчизняної системи олімпійської підготовки. Перспективи розвитку системи олімпійської підготовки в Україні. Фінансування олімпійського руху в Україні. Центри олімпійської підготовки в Україні.

Науково-методичне забезпечення олімпійської підготовки в Україні. Державний науково-дослідний інститут фізичної культури і спорту. Концепція підготовки спортсменів України до Ігор XXXII Олімпіади 2020 року у м. Токіо (Японія). Цільові комплексні програми підготовки спортсменів України до Ігор Олімпіад і зимових Олімпійських ігор. Порядок конкурсного відбору спортсменів для комплектування складу національних збірних команд з олімпійських видів спорту, визнаних в Україні. Положення про національні збірні команди з видів спорту, визнаних в Україні.

Самостійна робота (курсний проект). «Досвід підготовки національних збірних команд в обраній країні» (країну аспірант обирає самостійно):

Алгоритм виконання:

1. Охарактеризувати особливості підготовки національних збірних команд до Олімпійських ігор в обраній країні на прикладі обраного виду спорту:

- проаналізувати особливості підготовки спортсменів в олімпійських циклах та річних макроциклах;
- навести приклади використання інноваційних засобів та методів підготовки спортсменів;
- вказати центри олімпійської підготовки, в яких відбуваються навчально-тренувальні збори з обраного виду спорту.

2. Охарактеризувати основні критерії відбору спортсменів до участі в Олімпійських іграх в обраній країні:

- проаналізувати чинні кваліфікаційні вимоги для здобуття спортсменами олімпійських ліцензій в обраному виді спорту (критерії відбору спортсменів для визначення стартового складу учасників у спортивних дисциплінах чи видах змагань, затверджені відповідними міжнародними спортивними федераціями);
- проаналізувати чинні вимоги щодо формування складу національної збірної команди в обраному виді спорту.

3. Розробити та обґрунтувати власну модель побудови підготовки спортсмена чи команди в олімпійських циклах (на прикладі обраного виду спорту), розраховану на чотири роки. Вказати:

- мету та завдання підготовки для кожного року олімпійського циклу;
- кількість змагань упродовж річного макроциклу;
- кількість мезоциклів та їх типи;
- співвідношення обсягів часу, відведеного на різні розділи підготовки (фізичну, техніко-тактичну тощо).

Захист роботи.

13. Рекомендована література

Основна:

1. Бубка С. Н., Булатова М. М., Есентаев Т. К. и др.; под ред. С. Н. Бубки, В. Н. Платонова. Менеджмент подготовки спортсменов к Олимпийским играм – К. : Олимп. лит., 2017. – 480 с.
2. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 14, ст. 80). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
3. Концепція підготовки спортсменів України до Ігор XXXII Олімпіади 2020 року у м. Токіо (Японія). Київ, 2017. 15 с.
4. Міністерство молоді та спорту України. Наказ від 15 серпня 2018 року N 3743 «Про методичні рекомендації щодо типової структури програм підготовки до Олімпійських ігор та форм звітів з їх виконання». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>.
5. Платонов В.Н. Спорт высших достижений и подготовка национальных команд к Олимпийским играм / В.Н. Платонов. – М.: Советский спорт, 2010. – 310 с.: ил. – (Спорт без границ).
6. Положення про центр олімпійської підготовки (від 7 вересня 2011 р. N 948) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/948-2011-%D0%BF>
7. Стратегія формування сучасної системи олімпійської підготовки на період до 2020 року (Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 червня 2009 р. N 592-р. *Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 760 (760-2013-п) від 17.10.2013*
8. Цільові комплексні програми спортсменів до Ігор XXXII Олімпіади 2020 року у м. Токіо (Японія). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.dsmsu.gov.ua/index/ua/category/461/2020/3>
9. Шинкарук О. А. Отбор спортсменов и ориентация их подготовки в процессе многолетнего совершенствования (на материале олимпийских видов спорта) / О. А. Шинкарук. – К. : Олимпийская литература, 2011. – 360 с.
10. Шкретій Ю. М. Управління тренувальними і змагальними навантаженнями спортсменів високого класу : монографія / Ю. М. Шкретій. – К. : Олімпійська література, 2005. – 234 с.

Допоміжна:

1. Брискин Ю. А. Структура и содержание теоретической подготовки фехтовальщиков / Брискин Ю. А., Питын М. П., Задорожная О. Р. // Физическое воспитание студентов. – 2013. – № 4. – С. 10 – 14.
2. Бріскін Ю. Освіченість фехтувальників з теорії обраного виду спорту та олімпізму на різних етапах багаторічної підготовки / Бріскін Юрій,

Пітин Мар'ян, Задорожна Ольга // Теорія та методика фізичного виховання. – 2012. – № 5. – С. 3 – 7.

3. Богуславська В., Бріскін Ю., Пітин М. Напрями застосування новітніх інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu.gov.ua/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/svp_2017_2_4.pdf.

4. Bergsgard N. A. Sport Policy: a comparative analysis of stability and change / N. A. Bergsgard, B. Houlihan, P. Mangset, S. I. Nodland, H. Rommetvedt. – Elsevier, 2007. – 285 p.

5. Houlihan B. Comparative Elite Sport Development: systems, structures and public policy / eds. by B. Houlihan, M. Green. – Oxford, 2008. – 320 p.

6. Бурк В. Спорт в Китае: история развития и современное состояние / В. Бурк // Наука в олимпийском спорте. – 2014. – № 1. – С. 54-59. – Режим доступу: http://nbu.gov.ua/UJRN/NOS_2014_1_11

7. Вацеба О. Організаційні та програмно-нормативні засади підготовки до реалізації стратегічного національного проекту "ОЛІМПІЙСЬКА НАДІЯ – 2022" / Оксана Вацеба // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2014

8. Власов А. П. Інформаційне забезпечення тренувального процесу висококваліфікованих стрільців з лука / Власов А. П., Івашко М. В., Свістельник І. Р. // Теорія та методика фізичного виховання. - 2017. - Т. 17, № 1. - С. 42-47.

9. Ву Хау. Система наукового и медицинского обеспечения спортсменов олимпийской команды Китая / Ву Хау// Наука в олимпийском спорте [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/NOS/2009_2/NvOS_2_2009_arts_pdf/Art_3.pdf

10. Задорожна О. Значущість компонентів теоретичної підготовки фехтувальників на різних етапах багаторічного удосконалення / Ольга Задорожна, Мар'ян Пітин // Спортивний вісник Придніпров'я. - Дніпропетровськ, 2012. – №. 1. – С. 212 - 215.

11. Задорожна О. Р., Бріскін Ю. А., Пітин М. П., Потоп В., Гращенко Ж. В., Глухов І. Г., Дробот К. В. Особливості комплектування складу учасників ігор XXXII Олімпіади 2020 у Токіо (на прикладі спортивних єдиноборств) // Український журнал медицини, біології та спорту. – М., 2020. – Том 5, №3 (25). – С. 445-450. DOI: 10.26693/jmbs05.03.445

12. Задорожна О. Р., Галан Я. П. Підходи до реалізації тактичної підготовки на різних етапах багаторічного удосконалення спортсменів у дзюдо / Задорожна О. Р., Галан Я. П. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – К., 2019. – №9 (117). – С. 40-44.

13. Задорожна О. Результативність провідних спортсменок України у командних змаганнях із фехтування на шпагах (на прикладі сезону 2014-2015 рр.) / Задорожна О.Р., Семеряк З. С., Гошко А. Є. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – К., 2017. – № 2(83). – С. 40-44.

14. Клешнев В. В. Модели научно-методического обеспечения подготовки элитных спортсменов [Електронний ресурс] / В. В. Клешнев // Основные функции спорта в современном обществе. – 2007. – 9 с. – Режим доступа : www.biorow.com/ru_papers_files/2007%20sport%20sci%20models.pdf.

15. Козлова Н. А. Развитие основ централизованной подготовки спортсменов в олимпийском спорте / Козлова Н. А. // Физическое воспитание студентов. – № 1. – 2012. – С. 47-49.

16. Козлова Н. А. Развитие основ централизованной подготовки спортсменов в олимпийском спорте / Козлова Н. А. // Физическое воспитание студентов. – № 1. – 2012. – С. 47-49.

17. Павленко Ю. Організація та середовище системи науково-методичного забезпечення олімпійської підготовки / Павленко Ю. // Фізична активність, здоров'я і спорт. 2011. – №4(6). – С. 34-39.

18. Приступа Є. Система підготовки висококваліфікованих команд з гандболу в річному макроциклі / Євген Приступа, Валерія Тищенко // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2016. – № 2 (24). – С. 45–53.

19. Рубин В.С. Олимпийские и годовичные циклы тренировки. Теория и практика / В.С. Рубин — М.: Советский спорт, 2004.

20. Сітнікова Н. С. Сучасний стан фінансування Олімпійського руху в Україні [Електронний ресурс] / Н. С. Сітнікова. // Державне будівництво. – 2011. – №1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVu_2011_1_44

21. Система відбору спортсменів до складу збірної команди України зі стрільби з лука при підготовці до Ігор XXXI Олімпіади (Ріо-де-Жанейро) / Антонов С. В., Власов А. П., Пітин М. П., Свістельник І. Р., Логінов Д. О. // Науковий часопис [Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова]. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2017. – Вип. 2 (83) 17. – С. 7-11.

22. Стратегія формування сучасної системи олімпійської підготовки на період до 2020 року (Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 червня 2009 р. N 592-р. Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 760 ([760-2013-n](#)) від 17.10.2013. За матеріалами сайту www.poc-ukr.org. – 4 червня 2009.

23. Team composition in epee fencing which accounts for sportsmen's individual performance / Olha Zadorozhna, Yuriy Briskin, Alina Perederiy, Maryan Pityn, Oleg Sydorko // Journal of Physical Education and Sport. – Pitesti, 2018. – Art 273 pp. 1863 – 1870. DOI:10.7752/jpes.2018.s4273

24. Zadorozhna O., Briskin Y., Pityn M., Smyrnovsky S., Semeryak Z., Khomiak I., Hlukhov I. (2020). Multi-functional technical devices for

improvement and control of athletes' preparedness in martial arts. Sport Mont, 18(1), 9-14. doi: 10.26773/smj.200202

Інформаційні ресурси інтернет:

- Мультимедійне забезпечення лекцій, демонстрація відеороликів з Ігор Олімпіад та Зимових олімпійських ігор, відеофрагментів тренувань спортсменів високого класу
- <http://www.noc-ukr.org/>
- <http://www.olympic.org/>
- <http://www.olimparena.org/>
- www.vespo.com.ua
- <http://www.dsmsu.gov.ua/index/ua/category/461/2020/3>